

Säkerhetsföreskrifter och rutiner på labb

**Odontologiska fakulteten
Malmö universitet**

Innehåll

Innehåll	2
Till all laboratoriepersonal och studerande på Odontologiska fakulteten.....	3
1 Bakgrund och allmän information	4
1.1 Ansvar	5
2 Säkerhetsföreskrifter och rutiner på laboratoriet.....	5
2.1 Före laborationen	5
2.2 Under laborationen – praktiska råd	5
2.3 Under laborationen - hantering av kemikalier	6
2.4 Hantering av smittförande, farligt och kemiskt avfall.....	6
2.5 Efter laborationen.....	6
3 Hantering av brandfarlig vara.....	6
3.1 Arbetsbeskrivning.....	7
3.2 Risker	7
3.3 Skyddsåtgärder	7
3.4 Kontroll	8
3.5 Transport.....	8
4 Riskmärkning	9
4.1 Kemiska riskmärkningssymboler.....	9
4.2 Faro- och skyddsangivelser	10
4.3 Varningssymboler	11
5 Förvaring av brandfarlig vara	11
5.1 I arbetslokaler.....	11
5.2 I skåp och förråd, ej brandtekniskt avskilt	11
5.3 Gaser	11
5.4 Samförvaring.....	11
5.5 Kontroll.....	11
5.6 KLARA	11
5.7 Märkning	12
6 Förvaring av kemikalier.....	12
7 Hantering och förvaring av väteperoxid	12
8 Om olyckan är framme.....	13
8.1 Kemikalier	13
8.2 Spill	13
8.3 Ventilationsavbrott	13
8.4 Gasläckage	13
8.5 Brand.....	14
8.6 Viktiga telefonnummer	14
Bilaga 1: Egenkontroll	15

Till all laboratoriepersonal och studerande på Odontologiska fakulteten

Detta kompendium innehåller de allmänna säkerhetsföreskrifterna för laborativt arbete, som är fastställda enligt arbetsmiljölagen (SFS 1977:1160) och arbetsmiljöverkets föreskrifter, men även de lokala rutiner som finns på Malmö universitet. Det innehåller även de allmänna föreskrifterna för hantering och förvaring av brandfarlig vara som finns reglerade i Lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE) (SFS 2010:1011) samt Sprängämnesinspektionens föreskrifter (SÄIFS 1999:2) om hantering av väteperoxid.

Kompendiet är framtaget för att ge personal och studerande på Odontologiska fakulteten anvisningar för hur man ska uppfylla de krav som ställs i arbetsmiljöverkets föreskrifter och i LBE. Detta i syfte att minimera riskerna för arbetsskador, tillbud och skador på lokaler/utrustning.

Till varje specifik laboration kan det finnas kompletterande regler till de allmänna och lokala säkerhetsföreskrifterna i detta kompendium, t.ex. vid mikrobiologiskt arbete eller vid risk för blodsmitta. Information om detta ska ges av den ansvariga på den avdelning där arbetet genomförs.

Ytterligare och djupare information om arbetsmiljöverkets föreskrifter finns på <https://www.av.se/arbetsmiljoarbete-och-inspektioner/publikationer/foreskrifter/>. Man kan även ställa frågor till det lokala skyddsombudet.

För ytterligare och djupare information eller frågor om brandfarlig vara, se <https://www.msb.se/sv/Forebyggande/> eller kontakta Föreståndaren för brandfarlig vara.

1 Bakgrund och allmän information

Den laborativa verksamheten regleras av flera lagar, förordningar och föreskrifter. De statliga myndigheter som utfärdar föreskrifter, aktuella för vår verksamhet är:

- Arbetsmiljöverket <http://www.av.se/>
- Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap <https://www.msb.se/>
- Kemikalieinspektionen <http://www.kemi.se/>

De föreskrifter samt lagar som ligger till underlag för detta kompendium är följande:

- Kemiska arbetsmiljörisker (AFS 2011:19, 2014:43, 2018:2)
- Smittrisker (AFS 2018:4)
- Skyltar och signaler (AFS 2008:13, 2014:40, 2018:6)
- Arbete i explosionsfarlig miljö (AFS 2003:3, AFS 2014:13)
- Gasflaskor (AFS 2001:4)
- Explosionsfarlig miljö vid hantering av brandfarliga gaser och vätskor (SRVFS 2004:7)
- Föreskrifter och allmänna råd om hantering av väteperoxid (SÄIFS 1999:2)
- Hantering av brandfarliga vätskor (SÄIFS 2000:2)
- Föreskrifter och allmänna råd om hantering av explosiva varor (MSBFS 2016:3)

Följer man dessa råd minimeras risken för att ett tillbud eller en arbetsskada ska ske på arbetsplatsen. De är till för att skydda dig, dina kollegor, patienter, lokaler och miljön. Därför är det viktigt att känna till och följa dessa regler när du befinner dig på din arbetsplats och veta var brandlarm, nödutgångar, utrymningsplan och brandsläckningsutrustning är placerad.

Definitioner och begrepp:

- *Brandfarlig vara* innefattar vätskor med en flampunkt lika med eller lägre än 100 °C och gaser som vid en temperatur av 20 °C kan bilda en antändbar blandning med luft. Felaktig hantering av brandfarlig vara utgör en stor risk för oavsiktlig uppkomst av brand eller explosion.
- *Explosionsfarlig miljö* kallas ett område där en explosiv atmosfär kan uppstå. Detta område är klassat och då gäller särskilda regler för arbete och utrustning. Se explosionsskyddsdocument och klassningsplan.
- *Föreståndare för brandfarlig vara* är en person som har ett övergripande ansvar på en arbetsplats för att brandfarlig vara hanteras och förvaras korrekt samt att tillståndet för innehav av brandfarlig vara är aktuellt. Föreståndare och en ställföreträdande föreståndare för brandfarlig vara utses av tillståndshavaren (Dekan, Odontologiska fakulteten).
- *Arbetsmiljöombud* är en person som har till uppgift att bevaka att arbetsgivaren uppfyller kraven i arbetsmiljölagen och verka för en god arbetsmiljö i samverkan med cheferna. På Odontologiska fakulteten finns ett ombud per våningsplan samt ett samverkande arbetsmiljöombud. För universitetsövergripande aktiviteter finns även ett huvudarbetsmiljöombud. De fackliga organisationerna utser arbetsmiljöombud.

1.1 Ansvar

Alla anställda, studenter, besökare och entreprenörer på vår arbetsplats skall:

- Känna till vilka rutiner som finns och reglerar arbetet på labb.
- Känna till de rutiner som finns angående hantering och förvaring av brandfarlig vara.
- Ansvara för att rapportera tillbud och felaktigheter som kan medföra risk och skada.
- Veta var utrymningsvägar finns och vikten av att dessa alltid är fria.
- Veta vilka larm det finns inom arbetsplatsen.
- Veta var släckutrustning och förbandslåda finns och hur dessa hanteras.
- Veta var uppsamlingsmaterial finns för omhändertagande av spill av kemikalier och brandfarlig vara.

2 Säkerhetsföreskrifter och rutiner på laboratoriet

OBS! Studenter får ej lämnas ensamma på laboratoriet. Det ska alltid finnas personal som studenten kan fråga och som kan handleda vid behov.

2.1 Före laborationen

- En riskbedömning ska göras innan varje laboration/arbetsmoment. Alla risker ska identifieras och åtgärder för minskning av eventuella risker ska göras. Både de ingående ämnens farlighet och de laborativa momenten ska ingå i riskbedömningen. Riskbedömningen ska dokumenteras väl och vara tillgänglig för all personal. Dessutom ska, när det är möjligt, farliga ämnen ersättas med mindre farliga alternativ.
- Riskbedömning och eventuell klassningsplan ska vara väl kända innan arbete påbörjas med brandfarlig vara.
- Labbrock ska användas vid allt arbete inne på laboratorierna samt lämpliga skor. Använd skyddshandskar vid behov. Skyddsglasögon används när det finns risk för stänk av kemikalier i ögonen.
- Det är strängt förbjudet att äta, dricka, röka, snusa eller applicera kosmetika inne på labb.
- Torka av bänkarna med desinfektionsmedel före laborationen och iaktta god hygien.
- Tänk på att aldrig hantera mobiltelefon eller annan utrustning som kan orsaka gnistor eller statisk elektricitet i klassade områden.

2.2 Under laborationen – praktiska råd

- Märk upp saker tydligt med innehåll, datum och namn. Det underlättar för dig, dina kollegor och avfallshanteringen. Hittar man en omärkt flaska med okänt innehåll kan hanteringen bli farlig. Omärkta saker sparas inte utan slängs.
- Använd handskar med förnuft. Handskarna är till för att skydda dig från dina prov, men även proverna från dig. Använder du ett par handskar en hel dag kommer dessa vara smutsigare än dina händer. Du kan även kontaminera dörrhandtag och liknande med farliga kemikalier som du har arbetat med.
- Arbeta rent/sterilt. I alla experiment vill du vara säker på att det du studerar inte påverkas av några andra faktorer än de som du vill. Därför är det viktigt att du håller rent runt dig och utrustningen.
- Hantera utrustning korrekt. Många apparater är dyra och därför är det viktigt att de hanteras och rengörs korrekt.
- Rapportera om något går sönder, instrument som inte fungerar eller om något tar slut.

2.3 Under laborationen - hantering av kemikalier

- Innan du använder en kemikalie informera dig om kemikalien egenskaper, eventuell brandfarlighet, toxicitet etc. Se säkerhetsdatablad och riskbedömning.
- Använd nödvändig skyddsutrustning (exempelvis skyddsglasögon, handskar och dragskåp).
- Arbeta med syror, baser, lösningsmedel och brandfarliga varor i dragskåp.
- Vid uppvägning av dammande eller farliga ämnen, använd ventilation runt våg. Stäng av ventilation efter uppvägning.
- Kontaminera ej kemikalierna. Håll aldrig tillbaka något till ursprungsbehållaren och se också till att du använder ren utrustning (skedar, spatlar, pipettspetsar m.m.).
- Fasta kemikalier får inte slängas i papperskorgen utan måste lösas upp och hållas ut (om detta är tillåtet för kemikalien).

2.4 Hantering av smittförande, farligt och kemiskt avfall

- Stickande och skärande material kastas i avfallsbehållare märkta för detta ändamål.
- Trasigt glas slängs i riskavfallskartong märkt med glasavfall.
- Smittförande avfall autoklaveras och slängs därefter i vanligt avfall, t.ex. bakterier i odlingsmedium. Smittförande avfall som ej kan autoklaveras, såsom bakterier på agar, slängs i riskavfallskartong märkt smittförande.
- Biologiskt material från djur eller människa (fixerat och ofixerat) slängs i riskavfallskartong.
- Vid spill av mikroorganismer, torka med 70 % sprit. Kasta avfallet i riskavfallskartonger. Vid spill av kemikalier se dess säkerhetsdatablad eller riskbedömning.
- Kemiskt avfall som ej får spolas ut eller slängas i vanligt avfall ska lämnas till destruktion. Behållare med avfall ska vara avsedd för ändamålet och tydligt märkt med innehåll och avdelning samt faropiktogram. Avfall lämnas ner till ett centralt avfallsrum där en sophanteringsfirma hämtar avfallet.
- Radioaktivt avfall kan hållas ut i en märkt vask i isotoplabbet på avd. för Oral Biologi om strålningen understiger 10 MBq per tillfälle eller 100 MBq per månad. Scintillationsavfall räknas som kemiskt avfall. En riskavfallskartong får innehålla högst 1 ALI för att räknas som lågradioaktivt avfall. För högre aktivitet ska radiofysikavdelningen på SUS kontaktas.

2.5 Efter laborationen

- Vid laborationens slut se till att alla apparater är avstängda och rengjorda.
- Om naturgas använts under laborationen se till att kranarna är avstängda.
- Städa efter dig. Många saker som du använder, t.ex. pH-metrar och vågar, används också av andra. Därför är det viktigt att efter du har använt dem också gör rent utrustningen och området runt om dem. Disk ska sköljas ur ordentligt och tejp ska tas bort.
- Innan du lämnar laborationssalen ska bänken torkas av med desinfektionsmedel och händerna tvättas med tvål och vatten. Torka med pappershandduk. Använd handdesinfektion efter mikrobiologiskt arbete.

3 Hantering av brandfarlig vara

All hantering ska riskbedömas och ske i dragskåp eller ovan dragbänk. Vid öppen hantering ska klassningsplan följas. Se explosionsskyddsdocument.

3.1 Arbetsbeskrivning

På labb finns både brandfarliga och explosiva kemikalier samt brandfarlig gas. Brandfarliga vätskor och gaser används till bl.a. desinfektion av arbetsytor, biokemiska metoder, tandtekniska arbeten samt mikrobiologisk odling. Brandfarlig gas finns i form av naturgas (från stadsnätet) och 9-10 % vätgas från 10-20 L gasflaskor. Naturgasen används i bunsenbrännare och blandgasen med vätgas i gasklockor/odlingsbox för mikrobiologisk odling. Byte av gasflaskor och transport av dessa utförs av servicepersonal. Säkerhetsrutiner för detta finns separat.

3.2 Risker

- Om flaska/kärl med brandfarlig vätska/gas lämnas öppen i rummet bildas brandfarliga ångor som lätt kan antändas. Statisk elektricitet kan räcka för att antända brandfarliga ångor eller att slå av och på en strömbrytare.
- Öppen omtappning av brandfarlig vätska kan bilda brandfarliga ångor.
- Läckage av brandfarlig gas från t.ex. torra gasslangar med sprickor.
- Läckage av gas från gasklockor/odlingsbox.
- Spill av brandfarlig vätska.
- Ventilationsstopp.
- Ifall punkterna ovan inträffar kan det bildas en explosionsfarlig miljö. Se explosionskyddsdocument samt klassningsplan.
- Vid oaktsamhet kan en tänd gasbrännare orsaka brännskador och starta ett brandförlopp.

3.3 Skyddsåtgärder

- Arbete med brandfarlig vara får ej bedrivas om lokalens/dragskåpets/dragbänkens ventilation är avstängd eller ej fungerar korrekt.
- Stäng alltid förpackningar/behållare med lösningsmedel eller brandfarliga varor direkt efter användning.
- Brandfarliga vätskor ska alltid i första hand hanteras i dragskåp/dragbänk. Små mängder (under 1 L) kan hanteras öppet med försiktighet. Se klassningsplan.
- Brandfarliga vätskor ska alltid förvaras i tätslutande kärl för att undvika ångbildning i luften.
- Gasklockor med vätgas ska alltid öppnas över dragbänk eller i dragskåp.
- Arbetsmoment som innefattar användning av vätgasblandning får endast utföras av behörig personal.
- Naturgasbrännare ska tändas genast efter att gasen slagits på.
- En tänd naturgasbrännare ska alltid placeras säkert (ej i kontakt med eller under brännbart material).
- Efter avslutat arbete och innan lokalen lämnas ska naturgasbrännare alltid stängas.
- Slangar till gasflaskor, gasklockor och brännare ska bytas varannat år.
- Nödstopp/Avstängning finns för naturgas på varje lab.
- Gassystem ska tryckprovas årligen och kontrolleras för läckage.
- Spill ska genast omhändertas med uppsugande material.
- Släckutrustning ska finnas i anslutning till lokalerna.
- Lokalens klassningsplan ska finnas lätt tillgänglig så att alla som befinner sig i lokalen vet om och i så fall var lokalen är klassad.
- Inom riskområden med explosiv atmosfär får inga tändkällor förekomma. Elektrisk utrustning och installationer ska vara anpassade för de zoner med angivna explosionsgrupper och temperaturklasser som framgår av klassningsplanen. Mobiltelefoner och andra personliga tillhörigheter som kan utgöra tändkälla får ej hanteras inom markerade riskområden.

3.4 Kontroll

Varje anställd som hanterar brandfarlig vara har ansvar att skaffa sig grundläggande kunskap om brandfarlig vara och om de risker som finns. Rutiner för hantering av brandfarlig vara finns på Malmö universitets medarbetarsidor. En internkontroll görs årligen av Föreståndaren för brandfarlig enligt de centrala riktlinjerna för systematiskt brandskyddsarbete. Utöver detta genomför brandskyddskontrollanter på varje plan en egenkontroll för att säkerställa att brandfarlig vara förvaras och hanteras enligt gällande rutiner. Egenkontrollen samordnas av Föreståndaren för brandfarlig vara och utförs fyra gånger per år. Se bilaga 1 för mall för egenkontroll.

3.5 Transport

Vid transport av brandfarlig vara från centralförråd till labb ska glaskärl större än 1 liter och plastkärl större än 5 liter transporteras på vagn. Vid transport av gasflaskor från gasförråd till labb skall dessa vara fastspända på vagn och vara väl tillslutna med tätpropp och skyddskåpa påskruvad.

4 Riskmärkning

4.1 Kemiska riskmärkningssymboler

Kemiska riskmärkningssymboler finns på kemikalier och visar vilka risker som kemikalien medför.

Mycket giftig/ Giftig

Mycket giftig eller giftig produkt. Kan ge bestående eller livshotande skador vid inandning, hudkontakt eller förtäring.

Exempel: metanol

Miljöfarlig

Produkten kan skada miljön på kort eller lång sikt. Ska förvaras och användas så att produkten och avfallet inte skadar miljön.

Exempel: ammoniak

Hälssofarlig/ Skadlig

Hälssofarliga och skadliga produkter som kan ge skador eller allergi vid inandning, hudkontakt eller förtäring. Vissa produkter kan ge allvarliga skador efter långvarig användning.

Exempel: xylen

Frätande

Produkten är frätande. Kan ge frätsår på hud och bestående skador i matstrupe och på ögon.

Exempel: natriumhydroxid

Explosiv

Produkten är explosiv och måste därför hanteras varsamt.

Exempel: nitrocellulosa

Oxiderande

Produkten kan vid felaktig hantering eller i kontakt med andra ämnen explodera eller börja brinna.

Exempel: väteperoxid

Brandfarlig

En brandfarlig och lättantändlig produkt. Ångor kan explodera vid antändning.

Exempel: naturgas, etanol

Gas under tryck

Gäller gaser med ett övertryck på minst 2 bar (200 kPa). Även tryckluft.

Exempel: Lustgas i gasflaska

4.2 Faro- och skyddsangivelser

Kemikalier märks även med färo- och skyddsangivelser för att mer specifikt förklara kemikaliens egenskaper. Faroangivelserna används för att mer ingående förklara vilken risk kemikalien medför och skyddsangivelserna används för att beskriva vilka skyddsåtgärder man bör vidta. Dessa märkningar kan bestå av enkla eller sammansatta angivelser beroende på kemikaliens egenskaper och kan hittas i kemikaliens säkerhetsdatablad.

Exempel:

Enkel färoangivelse:	H301	Giftigt vid förtäring
Sammansatt färoangivelse:	H300 + H330	Dödligt vid förtäring eller inandning
Enkel skyddsangivelse:	P235	Förvaras svalt
Sammansatt skyddsangivelse:	P235 + P410	Förvaras svalt och skyddas från solljus.

Det finns också kompletterande faroinformationsmärkningar, dessa börjar på EUH.

Exempel:

EUH029 Utvecklar giftig gas vid kontakt med vatten

4.3 Varningssymboler

Varningssymboler används för att varna för risk eller fara vid arbetsplatsen och kan finnas både med och utan tilläggsstext.

5 Förvaring av brandfarlig vara

5.1 I arbetslokaler

Den mängd som förvaras av verksamheten ska minimeras. Dagsbehovet får förvaras på arbetsbänkar, dock högst 10L per lokal. Behållare med brandfarlig vätska ska alltid förvaras förslutna för att förhindra ångbildning.

5.2 I skåp och förråd, ej brandtekniskt avskilt

Högst 50 L brandfarlig vätska får förvaras i ett förråd/skåp per brandcell. Större mängder ska förvaras i centralförrådet, plan 0 eller i ett ventilerat brandtekniskt avskilt skåp (EI60). Förrådet/skåpet ska vara ventilerat och låst för obehöriga.

5.3 Gaser

Brandfarliga gaser förvaras i ett gasförråd utomhus samt på plan 2. Högst 60 L gas får förvaras per brandcell och då i ett riskmärkt och brandklassat skåp.

5.4 Samförvaring

Brandfarlig vara får ej samförvaras med varor som ger ökad risk vid brand, d.v.s. gifter, syror, baser, gaser, brandreaktiva varor eller lättantändligt material. Brandfarlig gas och brandfarlig vätska får aldrig samförvaras. Dessutom ska brandfarlig vätska förvaras klassvis, exempelvis klass 1 och 2a bör förvaras på en separat hylla från klass 2b och 3.

5.5 Kontroll

Att brandfarlig vara förvaras enligt de regler som finns ska kontrolleras av brandskyddskontrollant samt av föreståndaren för brandfarlig vara. På varje plan där brandfarlig vara förvaras ska det finnas minst en brandskyddskontrollant. Utbildning ska ske regelbundet av både kontrollanter och föreståndare enligt universitetets utbildningsplan. Se kap. 3.6 för vidare information.

5.6 KLARA

Alla kemikalier och produkter som hanteras på Odontologiska fakulteten ska registreras i kemikaliehanteringssystemet KLARA. Länk till KLARA finns på Odontologiska fakultetens medarbetarsidor:

<https://www.mah.se/medarbetare/For-medarbetare-pa-Odontologiska-fakulteten/>

I KLARA, som är en webbaserad databas, kan både personal och studenter söka information. Här finns exempelvis säkerhetsdatablad om produkters egenskaper, risker och vilka skyddsåtgärder som behövs vidtas. Det är även möjligt att använda KLARA för att skapa riskbedömningar.

För att få en god överblick över de produkter som hanteras på fakulteten är det viktigt att alla produkter är införda i korrekt rum och i rätt mängd. Inventering av alla produkter ska göras årligen och det ska finnas minst en person per avdelning som sköter inventering i KLARA. Ansvarig för att inventering och utbildning av nya KLARA-inventerare genomförs är fakultetens KLARA-ansvariga (KLARA-administratörer).

5.7 Märkning

Skåp och förråd där brandfarlig vätska förvaras ska märkas på följande sätt:

Förråd där gas förvaras ska märkas på följande sätt:

6 Förvaring av kemikalier

Kemikalier ska förvaras i avsett kemikalieförråd eller kemikalieskåp. Dessa ska ha en innehållsförteckning fastsatt utanpå för att man tydligt och lätt ska se vad skåpet innehåller. Ingen förvaring får förekomma i dragskåp.

Giftiga kemikalier får inte samförvaras med brandfarliga varor. Skåp som innehåller giftiga eller brandfarliga kemikalier ska vara låsta. Frätande kemikalier kan förvaras i samma skåp som giftiga kemikalier men inte på samma hyllplan. Frätande ämnen ska alltid förvaras på hyllplanen längst ner och övriga kemikalier på hyllplanen ovanför. Om kemikalien både är giftig och brandfarlig ska den förvaras med brandfarliga varor.

7 Hantering och förvaring av väteperoxid

Väteperoxid är en brandreaktiv vara vars hantering regleras i Sprängämnesinspektionens föreskrifter (SÄIFS 1999:2) om hantering av väteperoxid.

Väteperoxid i koncentrerad form är ett oxiderande och frätande ämne som sönderfaller vid närvaro av ljus. Vid sönderfall, bildas syrgas, vatten och värme och kan i blandning med andra brännbara ämnen orsaka kraftiga reaktioner och även självantändning. Trots att väteperoxiden förvaras mörkt och svalt sönderfaller den långsamt och en öppnad väteperoxidflaska bör därför användas inom 1 år. Om den spills, t.ex. på kläder, avdunstar vattnet efterhand och peroxiden kan nå en koncentration vid vilken självantändning kan inträffa.

God ordning ska råda på de platser där väteperoxid förvaras och hanteras.

En riskbedömning ska finnas för de moment som involverar användning av väteperoxid och vara känd för alla som hanterar ämnet. Läs även produktens säkerhetsdatablad innan användning (finns i KLARA). All hantering av väteperoxid på labb ska ske i dragskåp. Använd skyddskläder och nitrilhandskar. Se till att vatten finns tillgängligt för omhändertagande av spill, samt tillgång till ögondusch och tvättställ.

Väteperoxid ska förvaras mörkt, kyld och åtskild från andra kemikalier. Förvara högst 2-3 L åt gången på labbet. Märk flaskor med ankomstdatum och öppningsdatum. Öppnade flaskor bör användas inom 1 år.

Använd väteperoxid ska antingen neutraliseras eller spädas med vatten innan den lämnas som farligt avfall. Använd nya behållare för avfall.

Utspilld peroxid ska omedelbart tas om hand. Vid spill i dragskåp ska spillet spädas ut med vatten till en koncentration under 3 % och därefter absorberas med absorberande material/fiberduk. Spillet läggs sedan i en försluten avfallsbehållare. Behållaren ska märkas upp enligt reglerna för farligt avfall och lämnas till destruktion. Vid spill på kläder ska dessa omgående tas av och spolade med en riklig mängd vatten så att väteperoxiden späds ut till under 3 % och inte kan självantända.

8 Om olyckan är framme

OBS! Alla tillbud som kan orsaka personskada, skada på utrustning eller miljö skall tillbudsrapporteras. Kontakta ditt skyddsombud. För tillbud som rör risk för brand/brand kontakta föreståndaren för brandfarlig vara.

8.1 Kemikalier

Om du råkar få kemikalier på dig:

- På händer eller hud – skölj rikligt med vatten
- Kemikalier i ögat
 - Syra – spola minst 15 min
 - Stark bas – spola minst 25 min
 - Be någon om hjälp eftersom det är väldigt svårt att hålla ögat öppet under sköljning
 - Under tiden skall sjukhus kontaktas och den som har fått något i ögat ska åka dit för kontroll

Händelsen ska rapporteras som tillbud/arbetsskada. Alla tillbud som kan orsaka personskada, skada på utrustning eller miljö samt brand skall tillbudsrapporteras.

8.2 Spill

På varje avdelning ska lämpligt uppsamlingsmaterial finnas för att ta hand om spill. Spill ska tas omhand fortast möjligt och slängas i en försluten behållare.

8.3 Ventilationsavbrott

Vid ventilationsavbrott får inget arbete med brandfarlig vara bedrivas. Giftiga eller frätande kemikalier som avger ångor eller kräver att man arbetar i dragskåp får ej heller användas vid ventilationsavbrott.

8.4 Gasläckage

Vid ett litet gasläckage av brandfarlig gas ska lokalen genast vädras ut genom att öppna fönster. Vid ett större gasläckage ska Räddningstjänsten tillkallas och lokalen utrymmas. Räddningstjänsten sköter vädningen av lokalen och meddelar när det är säkert att återgå till arbetet.

8.5 Brand

Vid brand skall följande göras:

VARNA omgivning om att brand eller annan akut händelse inträffat.

RÄDDA alla som är i omedelbar fara och utrym lokalen.

LARMA räddningstjänsten, ambulans och polis via SOS på **telefonnummer 112**.

SLÄCK om Du bedömer att klara av det utan att ta några onödiga risker.

STÄNG in branden.

Vid brand eller vid brandlarm skall salen utrymmas, följ nödutgångsskyltarna. Återuppsamlingsplats finns vid flaggstången på Carl Gustavs väg.

När SOS svarar på 112, vill de ha svar på följande frågor:

- Vad är det som hänt?
- Var har olyckan hänt?
- Vilket telefonnummer ringer Du ifrån?
- Vad heter Du som ringer?

8.6 Viktiga telefonnummer

Ambulans, brandkår, polis **112**

Giftinformationscentralen **112** eller i mindre brådskande fall: 010-456 6700

Reviderad senast 2019-05-08 av Madeleine Blomqvist, Föreståndare för brandfarlig vara, Odontologiska fakulteten, Malmö universitet.

Reviderad 2014-01-08 av Ulrika Troedsson, ställföreträdande föreståndare för brandfarlig vara, Odontologiska fakulteten, Malmö Högskola.

Dokument upprättat 2012-08-22 av Madeleine Blomqvist, Föreståndare för brandfarlig vara, Odontologiska fakulteten, Malmö Högskola.

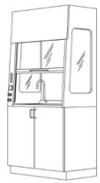
Bilaga 1: Egenkontroll

Datum:

Avdelning:

Kontaktperson:

Egenkontroll (4 ggr per år)	JA	NEJ	Finns ej på avdelning	Brist
Brandfarlig vara				
Är märkning av förvaringsskåp korrekt med varningsskylt (flamma) och förbud mot öppen eld?				
Sker förvaring av brandfarlig vara endast i uppmärkta avsedda skåp/rum?				
Är mängden brandfarlig vätska i förvaringsskåp på klinik (steril) samt dentalservice max 25 L? Max 25 L i rum 1337, 1338, 3150, 4150, 4160, 5150, 5160, 6150, 6160				
Är mängden brandfarlig vätska i övriga förvaringsskåp max 50 L? Max 50 L i rum 1200, 2070, 2212, 2228, 3127, 4047, 4520, 5067, 5473, 5570, 5610				
Sker korrekt förvaring av gasflaskor/aerosolflaskor i avsedda uppmärkta skåp?				
Förekommer samförvaring av brandfarlig vätska med giftiga, frätande, brandreaktiva ämnen eller aerosolflaskor?				
Är dragskåp och dragbänkar fria från förvaring av brandfarliga/giftiga ämnen? <div style="display: flex; justify-content: center; align-items: center; gap: 20px;"> <div style="text-align: center;"> Dragbänk </div> <div style="text-align: center;"> Dragskåp </div> </div>				
Är ventilationen i dragskåpen kontrollerad (ska kontrolleras årligen)?				

Finns endast EX-klassad elektrisk utrustning i klassade områden? (se uppsatta klassningsplaner i rum 0210, 2230, 2261, 2278, 2300, 4520, 5610)					
Sker all hantering av brandfarlig vätska i dragskåp/på dragbänk/under utsug (undantag yt- och handdesinfektion samt där klassningsplan finns för öppen hantering)?					
Förvaras max 1 L ytdesinfektion per behandlingsplats (med locket stängt)?					
Förvaras endast dagsbehov av brandfarlig vätska framme på hyllor/labtbänkar i labblokalerna (ska understiga 10 L/brandcell)?					
Finns material för omhändertagande av spill lättillgängligt?					
Finns släckningsutrustning (handbrandsläckare/brandfilt) lättillgänglig och är kontrollerad (ska kontrolleras årligen)?					

Genomförda egenkontroller skickas med e-post eller internpost till Föreståndare för brandfarlig vara.

Vid brist, åtgärda om möjligt bristen omgående och kontakta Föreståndare för brandfarlig vara eller Ställföreträdande föreståndare för brandfarlig vara.

Egenkontrollerna samordnas och förvaras av Föreståndare för brandfarlig vara.

Föreståndare för brandfarlig vara:

Madeleine Blomqvist, Oral biologi, madeleine.blomqvist@mau.se

Ställföreträdande föreståndare för brandfarlig vara:

Jafar Moani, Oral protetik, jafar.moani@mau.se